

FÆRØYENE KALLER

- med Bergensforeningen i vest-erled

*Tekst og foto:
Karl Dalen*

Den 23. august 2005 legger den store, moderne fergen *Norrøna* ut fra Bergen havn. Om bord befinner det seg ikke mindre enn 18 entusiastiske steinsamlere fra Bergen og Omegn Geologiforening – nå skal mineralene på Færøyene til pers! Initiativtaker og oppglødd leder for turen er Asbjørn, en erfaren nord-sjøfarer med flere turer til øyene i vest på rullebladet.

Chabasitt fra Gamlaætt ca 6 cm.

Gásadalur med 16 innbyggere og tøff natur.

Fargerikt skue.

Vi har fordelt oss på 6 biler.

Det første vi får vite er at det blåser full storm i Nordsjøen. For å unngå det verste bestemmer kapteinen seg for å droppe Shetland, vårt første stopp,

og heller sette kursen direkte mot Færøyene. Vi forlater kysten ved Fedje og starter slalåmen mellom oljeriggene. Vi dunker og rister oss frem, men det går forbausende fint og etter en deilig frokost når vi Tórshavn flere timer før tidsplanen. Hurra! – enda mer tid til mineralleting.

Vi skal bo på flyplassøyen Vágur de 2 første nettene. Her vet vi at det bygges en ny tunnel til Gásadalur og denne blir vårt første mål. Vi våger oss i første omgang ikke inn i tunnelen, men går friskt løs på tippmassene og finner en masse småtterier som

Nytt, spennende steinbrudd på Eysturoy.

blir tatt med til nærmere undersøkelse. Senere får vi sjansen til å kjøre gjennom tunnelen og oppleve den lille, bortgjemte juvelen Gásadalur, som nå endelig kan nedlegge helikopterlandingsplassen. Litt banking i tunnelen blir det også.

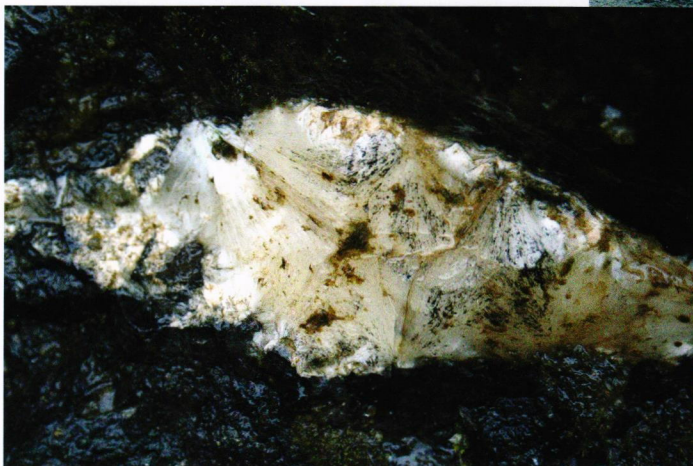
På hotell Vágur blir det god middag og godt drikke. Noen av oss har kjørt til det gamle fergeleiet Oyrar-

Noen fakta om Færøyene: Totalt ca 1.400 kvadratkilometer bebodd av 48.000 mennesker. Kvinneandel 48%. Består av 18 øyer med over 1 kvadratkilometers størrelse og en del mindre holmer. 17 av øyene er bebodd, med en minste populasjon på Koltur der det bor 2 mennesker. Største øy er Streymoy med ca 22.000 innbyggere, herav 19.400 i hovedstaden Tórshavn. Nest største by er Klaksvik med 4.900 innbyggere. Høyeste fjell er Slættaratindur med 882 m.o.h. Største innsjø Leitisvatn med 3,4 kvadratkilometer.

Seilingstid fra Bergen inklusive en kort stopp på Shetland er 24 timer.

*Skjærgården ved Vestmannabjörgini.
Foto Sundstrøm.*

Stilbitt i fjellet, ca.35 x 15 cm.

gjógv og rapporterer om fine funn (Vágar er nå forbundet med hovedøyen Streymoy og dermed Tórshavn med undersjøisk tunnel). Alle har noe å fortelle og noe å vise frem etter dag 1. Dag 2 deler vi oss ut over øyen. Undertegnede, som har skyss med Hans-Christian og Anne-Britt blir med til området rundt fergeleiet, der vi etter hvert finner masse stilbitt samt et hårete/nålete mineral (natrolitt?). Vi besøker også et stort steinbrudd ved moloen i Midvágur der vi bl. a. finner stilbitt.

De neste tre nettene skal vi bo på hotell Føroyar oppe i lien over Tórshavn. Et stort og moderne hotell med en meget bra restaurant. På vegen dit besøker vi fergeleiet en siste gang. Det tøffeste taket er å få Hans-Christian til å gi seg, selv om det dryppende

Hans Christian glemmer vær og vind.

berget har gjort ham våt fra innerst til ytterst. Over på Streymoy er det første målet Vestmanna hvor det finnes et stort steinbrudd. Bruddet benyttes i dag som avfallsplass, men det er fullt mulig å komme inn bak gjerdet. Her er det rikelig med natrolitt i ganske

Til venstre: Chabasitt med natrolitt(?) fra Gamlaeett.

Under: Kalkspat fra Gamlaeett

store stuffer. Bergveggen er temmelig overgrodd og skitten, men hva så? Hjemme har vi vann og diverse rensmidler. Vi får se.

En hyggelig piknik blir det tid til denne fredagen, som for øvrig blir vår eneste dag med godvær. Vi spiser maten vår på stranden ved Leynar, en strand som påstås å ha blitt returnert av havet etter at den hadde vært borte i 90 år. Et idyllisk sted med små kuler av kalsedon i bergveggen. Etter innsjekking på Hotell Føroyar drar vi til Kirkjubøur

Chabasitt fra Gamlaeett ca 10 cm.

Natrolitt fra Vestmanna ca 15 cm.

for å nyte litt gammel, norrøn kultur. En mindre vakker beskyttelseskappe over de gamle kirkemurene tar litt av andektigheten stedet burde ha gitt. Like i nærheten ligger fergeleiet Gamlaeett, og her skal vi

etter hvert gjøre våre beste funn. Her er det chabasitt i rikelige mengder, og alle finner noe.

Dagen etter er det fjelltur for noen ved Áir på østkysten av Streymoy. Surt vær, men enkelte fine kalsedonstykker. Senere over til Eysturoy hvor vi på nordvestkysten finner et helt nytt steinbrudd. Masse interessant som etter hvert må sjekkes (kuleformet, nåleformet og umulig å ta på utseendet). May er ikke i form denne dagen, så hun og Per Ove holder seg i Tórshavn. Per Ove tar seg en tur ut til

Gamlaeett alene og kommer tilbake med noen superstuffer med chabasitt.

Dermed er valget klart. Mens de andre bruker søndagen til båttur ved Vestmannabjörgini for å studere

Til høyre: Stilbitt fra Midvágur ca 7 cm.

Under: Kalsedon fra Air.
Samling Hans Chr. Berntzen.

grotter og fuglefjell drar vi 3 i Caravellen tilbake til Gamlaætt der også vi etter hvert gjør noen flotte funn av chabasitt. Vi avslutter dagen med en tur til Leirvik på Eysturoy. Ingen ting å finne i tunnelmassene fra den nye tunnelen til Klaksvik, men på hjemvegen stopper vi i et steinbrudd ved Sydrugøta og her blir det både stilbitt, chabasitt, heulanditt etc.

Mye har vi opplevd: Fantastiske veger (stort sett asfalterte to-felts veger overalt), litt god, gammel-dags vinmonopolromantikk på Rusdrekkasøla Landsins, millioner av sauer (føles det som), spennende fugler (havsuler, havhester, ender i hopetall osv), Tinganes (gamlebyen) i Tórshavn, utrolig vakker natur, skiftende vær og mye annet. Noe har vi IKKE opplevd: Naturhistorisk Museum med sine noe spesielle åpningstider, lundebryst på middags-tallerkenen, sommertemperaturer og utepils, men pytt sann, mineralene er i boks. Vi vil hjem.

Men så er det altså enda en storm i anmarsj. Norrøna kommer forsinket til Tórshavn, men etter et par timer på redan klarer den i alle fall å lure seg til kai. Den klamrer seg til den Færøyske kystlinje så lenge den kan, men idet den sydligste, beskyttende øyen er passert er vi igjen i havets vold. Turen til Shetland blir litt humpete for å si det mildt. Handlingen i taxfreebutikken blir preget av at man må forsyne seg av de hyllene man tilfeldigvis sklir forbi, og en liten lunsj i kafeteriaen huskes for flygende

Sant nok!

laksesmørbrød og klirrende glass. Dette er siste sommerseiling og båten er fylt av færøyske band som spiller trekspill og gitar til stemningen når de store høyder. Det gynger, men, la det være sagt, Norrøna er en god sjøbåt. Den har det meste, til og med lundebryst i a la-carte restauranten, så endelig er lykken total.

Endelig lundebryst

Tirsdag 30/8 er vi igjen under Askøybroen, alt er rolig og tidstapet minimalt. Nå skal vi vaske stuffer for harde livet. Det er nå vi skal finne ut hva vi egentlig har erobret langt der ute i Atlanteren. En kjempetur, folkens! Det forundrer meg ikke det minste om vi enda en gang drar i vesterled. Velkommen etter!